

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

Протокол № 27

21 жовтня 2015 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про ухвалення рекомендацій учасників «круглого столу» у Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення на тему: «Стан дотримання трудових гарантій учасників антитерористичної операції та деякі питання соціального захисту цієї категорії громадян і членів їх сімей».

Розглянувши на своєму засіданні рекомендації учасників «круглого столу» на тему: «Стан дотримання трудових гарантій учасників антитерористичної операції та деякі питання соціального захисту цієї категорії громадян і членів їх сімей», що відбувся 7 жовтня 2015 року, та обговоривши інформацію народних депутатів України, представників центральних органів виконавчої влади, обласних, Київської міської державних адміністрацій, громадських організацій **Комітет в и р і ш и в:**

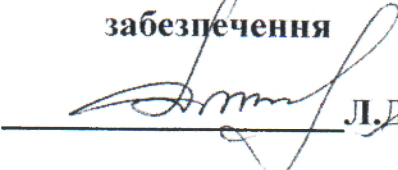
1. Ухвалити рекомендації учасників «круглого столу» на тему: «Стан дотримання трудових гарантій учасників антитерористичної операції та деякі питання соціального захисту цієї категорії громадян і членів їх сімей» (додаються).

2. Надіслати зазначені рекомендації учасників «круглого столу» Президенту України до відома, комітетам Верховної Ради України для використання в роботі, Кабінету Міністрів України, Міністерству оборони України, Міністерству соціальної політики України, Міністерству охорони здоров'я України, Державній службі у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції Державній службі з питань геодезії, картографії та кадастру і обласним та Київській міській державним адміністраціям для врахування в роботі.

Голова Комітету

Л.Л.Денісова

**Ухвалено
Рішенням Комітету
Верховної Ради України
з питань соціальної політики,
зайнятості та пенсійного
забезпечення**

Л.Денісова

21 квітня 2015 року

РЕКОМЕНДАЦІЇ

учасників «круглого столу» у Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення на тему: «Стан дотримання трудових гарантій учасників антитерористичної операції та деякі питання соціального захисту цієї категорії громадян і членів їх сімей»

Учасники круглого столу, обговоривши стан дотримання трудових гарантій учасників антитерористичної операції та деякі питання соціального захисту цієї категорії громадян і членів їх сімей зазначають, що на сьогодні одним з пріоритетних завдань є вирішення питань, пов'язаних з підвищенням рівня соціального захисту учасників антитерористичної операції (далі – АТО) та членів їх родин, сімей загиблих та поранених.

На сьогодні законодавчими актами встановлено, що учасниками бойових дій визнаються військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) та працівники Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, військовослужбовці військових прокуратур, особи рядового, начальницького складу, військовослужбовці, працівники Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної пенітенціарної служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення.

З метою забезпечення соціального захисту учасників АТО та членів їхніх родин, сімей загиблих і поранених, надання їм матеріальної, соціальної, юридичної та психологічної допомоги, вирішення соціально-побутових питань Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України внесли відповідні зміни до низки законодавчих та нормативних актів (додаток № 1).

Щодо стану виконання бюджетних програм, відповідальним виконавцем яких відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» є Міністерство соціальної політики України. Виконання бюджетних програм Міністерства соціальної політики у 2015 році (додаток № 2) засвідчує, що, по-перше, порядки використання коштів за даними бюджетними програмами були затверджені лише в кінці I кварталу, а по-друге, **чотири** із **семи** програм взагалі не виконувалися протягом першого півріччя, а з них **дві** не виконуються і станом на 1 жовтня – заходи з соціальної та професійної адаптації учасників АТО та заходи з психологічної реабілітації постраждалих учасників АТО.

Таким чином, незважаючи на достатнє фінансове забезпечення гарантій учасників АТО у поточному році, рівень отримання відповідних послуг залишається низьким.

Щодо стану дотримання трудових гарантій працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період. У 2014 році Верховна Рада України ухвалила рішення про збереження за працівниками, призваними під час мобілізації, на особливий період, робочого місця, посади і надання компенсації з бюджету середнього заробітку на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності.

Однак лише 4 березня 2015 року Кабінетом Міністрів України затверджено Порядок виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період (постанова Кабінету Міністрів України № 105). У зв'язку з цим протягом 2014 року компенсація підприємствам, установам та організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, з державного бюджету не здійснювалася. На даний час, за оперативною інформацією Міністерства соціальної політики України, програмою щодо компенсації витрат на виплату середнього заробітку охоплено 46 376 осіб (додаток № 2).

Проте поза увагою залишилися мобілізовані працівники, які працюють у фермерських господарствах, сільськогосподарських виробничих кооперативах та у фізичних осіб – підприємців.

З метою врегулювання зазначеної проблематики народними депутатами України Пастухом Т.Т. та Денісовою Л.Л. внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до статті 119 Кодексу законів про працю України щодо працівників приватних

осіб – підприємців, призваних на військову службу (реєстр. № 2317а), яким пропонується поширити на працівників, які працюють у фізичних осіб – підприємців, передбачені Кодексом гарантії щодо збереження місця роботи, посади, а також компенсації з бюджету середнього заробітку в разі призову їх на строкову військову службу під час мобілізації.

Крім того, Міністерством соціальної політики України розроблено та направлено для опрацювання заінтересованим центральним органам виконавчої влади законопроект, яким пропонується врегулювати питання щодо надання гарантій мобілізованим працівникам, які працюють у фермерських господарствах, сільськогосподарських виробничих кооперативах та у фізичних осіб – підприємців.

Водночас народні депутати України та урядовці наголошують на необхідності підвищення відповідальності роботодавця за порушення встановлених Кодексом законів про працю України гарантій працівникам, призваним на військову службу.

З огляду на це, на розгляд Верховної Ради України подано законопроекти:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення встановлених законом гарантій працівникам, призваним на військову службу (реєстр. № 2035а, н.д. Дроздик О.В., Алексєєв І.С., Сторожук Д.А. та інші);

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності керівників підприємств, установ, організацій за недодержання вимог законодавства стосовно збереження за працівниками, призваними на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, місця роботи, посади і виплати компенсації середнього заробітку (реєстр. № 2222а, Кабінет Міністрів України).

Разом з тим звертаємо увагу, що Міністерство соціальної політики України не надало Комітетові інформацію щодо контролю за дотримання гарантій працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Ще одна проблема полягає в тому, що при формуванні військкоматами мобілізаційних завдань не беруться до уваги потреби підприємств у забезпеченні безперебійної роботи та безперервності виробничого процесу. Через відбір мобілізованих працівників за формальними ознаками підприємства опиняються перед загрозою зупинки.

Враховуючи зазначене, роботодавці наголошують на необхідності врегулювання на законодавчому рівні питання щодо створення умов для бронювання роботодавцями працівників, які є важливими для збереження діяльності підприємств, установ, організацій всіх форм власності та фізичних осіб – підприємців.

Крім того, роботодавці звертають увагу на період виплати компенсації підприємствам, установам та організаціям витрат на виплату середнього заробітку мобілізованим працівникам, який на сьогодні становить не більше одного року.

Незважаючи на внесені парламентом 14 травня 2015 року зміни до законодавства щодо здійснення компенсації роботодавцю витрат на виплату середнього заробітку мобілізованим працівникам до дня фактичної демобілізації, Кабінет Міністрів України *досі не вніс відповідних змін до порядку виплати такої компенсації.*

Щодо надання статусу інваліда війни, учасника війни, особи, на яку поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». За інформацією, наданою Міністерством соціальної політики України, станом на 29 вересня 2015 року до Єдиного реєстру учасників антитерористичної операції внесено 94 363 особи:

кількість заяв, поданих на розгляд міжвідомчої комісії для надання статусу учасника бойових дій – 22 978;

кількість осіб, яким рішенням міжвідомчої комісії надано статус учасника бойових дій – **22 597**;

кількість осіб, яким рішенням міжвідомчої комісії відмовлено в отриманні такого статусу – **31**;

кількість осіб, яким надано статус учасника бойових дій відомчими комісіями, – **71 766** (додаток № 3).

Аналіз звернень громадян, які надходять до Верховної Ради України, з проханням надати допомогу у встановленні статусу учасника війни, особи, на яку поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», свідчить про наявність низки не врегульованих питань, що не дозволило особам, які на добровільних засадах захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в АТО, а також членам їхніх сімей і сімей загиблих військовослужбовців реалізувати право на отримання відповідного статусу.

Зокрема, у прикінцевих положеннях Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо статусу осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» № 291-VIII, ухваленого 7 квітня 2015 року, міститься доручення Кабінету Міністрів України у місячний строк забезпечити прийняття та приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Однак тільки з вересня 2015 року зазначений закон почав діяти в повному обсязі. Кабінетові Міністрів України знадобилося кілька місяців для прийняття урядових нормативно-правових актів, необхідних для його

реалізації. У визначений законом термін Уряд затвердив лише один із таких документів – Порядок надання статусу учасника бойових дій.

23 вересня 2015 року постановою Кабінету Міністрів України № 740 нарешті затверджено Порядок надання статусу особи, на яку поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», деяким категоріям осіб. Цей порядок надає добровольцям та волонтерам, які брали участь в АТО, право на отримання статусу учасника бойових дій та інваліда війни. У разі загибелі таких осіб члени їхніх сімей мають право на статус члена сім'ї загиблого.

Слід зауважити, що нормативно-правова база щодо надання статусу учасника бойових дій, інваліда війни, учасника війни та члена сім'ї загиблих учасників АТО є досить розгалуженою (більше шести постанов Кабінету Міністрів України, що регулюють тільки цю сферу правових відносин), що також ускладнює процес надання відповідного статусу.

Стосовно організаційного забезпечення учасники АТО звертають увагу на те, що для надання статусу учасника бойових дій необхідно документально підтвердити залучення військової частини та підрозділів до виконання завдань АТО. Однак зафіксоване відповідними наказами та іншими розпорядчими документами залучення військових підрозділів до виконання завдань АТО не завжди збігається з фактичними термінами.

Крім того, велика кількість військовослужбовців, призваних під час мобілізації, направлені до військових частин, але наказами не занесені своєчасно до їх списків. Зустрічаються факти, коли громадяни начебто уклали контракт з командирами військових частин, але до списків частини не були внесені, командири військових частин, зобов'язані подавати документи для надання статусу учасника бойових дій, через низку суб'єктивних та об'єктивних причин іноді затримують їх оформлення.

Враховуючи зазначене, з метою скорочення терміну прийняття рішень та оформлення відповідних посвідчень доцільно розглянути пропозицію щодо налагодження узгодженої співпраці всіх силових відомств, визначення порядку взаємодії Збройних Сил України та інших військових формувань з добровольчими формуваннями. Це необхідно для того, щоб статус інваліда війни могли отримати бійці нелегалізованих добровольчих формувань, а також щоб у разі їх загибелі відповідний статус отримали члени їхніх сімей.

На цьому акцентує увагу Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та рекомендує Антитерористичному центру при Службі безпеки України і Генеральному штабу Збройних Сил України невідкладно розробити відповідний механізм.

Слід також зазначити, що інформація про кількість осіб з числа учасників АТО, яким встановлено статус учасника бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального

захисту», збирається і обліковується Державною службою у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції. Водночас *встановити кількість осіб з числа учасників АТО, яким встановлено статус інваліда війни, учасника війни або члена сім'ї загиблого учасника АТО, немає можливості*. Відповідні дані відсутні у Міністерства соціальної політики України, яке визначено центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо соціального захисту ветеранів війни та учасників АТО.

У зв'язку з цим необхідно *визначити Міністерству соціальної політики України завдання збирати інформацію про кількість осіб з числа учасників АТО, яким встановлено статус інваліда війни, учасника війни або члена сім'ї загиблого учасника АТО*.

Крім того, слід зазначити, що на практиці, під час проходження медико-соціальної експертизи, трапляються непоодинокі випадки порушення прав учасників АТО, які отримали поранення (контузії, травми або каліцтво) під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до інвалідності. Наприклад, певним категоріям таких осіб призначають необґрунтовані повторні медичні огляди з метою встановлення чи підтвердження відповідної групи інвалідності.

Відзначено також непоодинокі факти, коли зазначеним особам, які мають стійкі, незворотні порушення функцій органів і систем організму, необґрунтовано відмовляють у встановленні безстрокової групи інвалідності або навіть знижують групу інвалідності, попри те що стан здоров'я таких осіб не може покращитися (втрата верхньої кінцівки тощо).

Крім того, практика постійних переоглядів таких осіб, здійснювана МСЕК усіх рівнів, створює додатковий психологічний тиск на учасників АТО та їх родини.

Отже, потрібно *внести відповідні зміни до нормативних актів, що регламентують встановлення групи інвалідності. Інвалідність має встановлюватися залежно від стану здоров'я та фізичної вади у багатьох випадках на все життя або принаймні на декілька років, а не переглядатися щороку*.

Нагальна потреба є також у забезпеченні *соціального та правового захисту осіб, які забезпечували безпеку під час проведення АТО, резервістів, які здійснювали захист територіальної цілісності України від посягань держави-агресора і були захоплені в поло, стали заручниками або визнані в установленому законом порядку безвісно відсутніми, а також членів сімей загиблих з числа таких осіб*.

Слід також зазначити, що поряд з військовослужбовцями, працівниками правоохоронних та інших військових формувань безпосередньо в районах АТО самовіддано захищають незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України добровольці. Проте законодавством не передбачено *соціальних гарантій для добровольців*. Така ситуація є несправедливою та потребує виправлення.

Щодо забезпечення соціальних виплат учасникам АТО в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування. Законодавством встановлено, що особи, які брали участь в АТО, та члени їхніх сімей мають право на отримання допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків їхньої середньої заробітної плати (доходу) за страховими випадками.

За результатами проведених консультацій між Виконавчою дирекцією Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та Міністерством соціальної політики України прийнято рішення про віднесення періоду військової служби застрахованої особи, призваної за призовом під час мобілізації, на особливий період, до поважних причин, що дозволило страхувальникам у разі перебування застрахованої особи на військовій службі за призовом під час мобілізації на особливий період протягом усього розрахункового періоду здійснювати обчислення середньої заробітної плати для розрахунку суми допомоги по тимчасовій непрацездатності, допомоги по вагітності та пологах, виходячи з посадового окладу такої особи, і не зменшує розмір матеріального забезпечення.

Разом з тим на даний час постає питання про зарахування до страхового стажу за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності періоду військової служби застрахованої особи, призваної за призовом під час мобілізації, на особливий період, оскільки на сьогодні до страхового стажу зараховується лише період, за який сплачено особою та роботодавцем страхові внески. Для врегулювання зазначеної проблеми необхідно внести відповідні зміни до законодавства.

Щодо результатів моніторингу дотримання прав на пенсію учасників антитерористичної операції. За оперативними даними Пенсійного фонду України, чисельність учасників бойових дій та осіб, прирівняних до учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», які отримують пенсії, станом на 1 вересня 2015 року становить 129 689 осіб, а середній розмір пенсії – 2553,65 гривні. Витрати на пенсійне забезпечення зазначених категорій осіб у 2015 році заплановані з урахуванням фактичної чисельності одержувачів та середнього розміру пенсії.

Станом на 25 вересня 2015 року чисельність осіб, яким призначено пенсію у разі втрати годувальника відповідно до законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» як членам сімей військовослужбовців, загиблих під час проведення АТО, становить 3059 осіб, середній розмір пенсії – 2306,51 гривні.

Слід зазначити, що протягом останніх півтора року прийнято ряд нормативно-правових актів, які дали змогу покращити гарантії щодо пенсійного забезпечення осіб, які проходять військову службу, та колишніх

військовослужбовців, залучених на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією. Зокрема:

з 1 квітня 2014 року для осіб, які були звільнені зі служби до проведення пенсійної реформи у 2011 році і мають вислугу 20 років та призвані на службу у зв'язку з мобілізацією та в подальшому демобілізовані, збережено право на пенсію за вислугу років;

з 1 квітня 2014 року особам, які призвані на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, виплачується одноразова грошова допомога;

з 6 травня 2014 року для пенсіонерів з числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», у разі призову їх на військову службу під час часткової чи загальної мобілізації, на особливий період, виплата пенсій на час такої служби не припиняється, а після звільнення зі служби здійснюється перерахунок пенсії з урахуванням додаткової вислуги років від часу повторного прийняття їх на службу до дня демобілізації або звільнення;

з 1 січня 2015 року для осіб, які отримують пенсію у разі втрати годувальника за померлого/загиблого військовослужбовця, підвищена частка грошового забезпечення на одну особу до 70 відсотків, на двох і більше утриманців – 90 відсотків;

з 1 січня 2015 року для членів сімей військовослужбовців встановлено, що пенсія у разі втрати годувальника не може бути нижчою за два визначені законом розміри прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

з 2 березня 2015 року для пенсіонерів з числа військовослужбовців залишено особливий порядок призначення пенсій – обчислення пенсії здійснюється у розмірі до 70 відсотків грошового забезпечення, а для осіб з числа чорнобильців II та I категорії – 95 та 100 відсотків грошового забезпечення відповідно;

з 2 березня 2015 року не застосовується обмеження виплати пенсії протягом особливого періоду до пенсій, щомісячного довічного грошового утримання, що призначені працюючим пенсіонерам, які проходять військову службу або перебувають на посадах у Міністерстві оборони України, Головному управлінні розвідки Міністерства оборони України, Міністерстві внутрішніх справ України, Апараті Ради національної безпеки і оборони України, Державній спеціальній службі транспорту, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Управлінні державної охорони України, Державній пенітенціарній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національній гвардії України, органах військової прокуратури або беруть участь в АТО, здійсненні заходів із забезпечення правопорядку на державному кордоні, відбитті збройного нападу на об'єкти, що охороняються

військовослужбовцями, звільненні цих об'єктів у разі захоплення, відбитті спроб насильницького заволодіння зброєю, бойовою та іншою технікою;

з 1 вересня 2015 року для військовослужбовців, які визнані інвалідами внаслідок виконання обов'язків військової служби (інваліди війни) та для членів сімей загиблих з їх числа не застосовується оподаткування суми пенсії, що перевищує три прожиткові мінімуми для працездатних осіб.

Однак *не відбулося змін щодо розміру грошового забезпечення, який впливає на розмір пенсійного забезпечення.* Зокрема, розмір грошового забезпечення військовослужбовців військової служби за контрактом на даний час не досягає навіть розміру середньої заробітної плати по Україні (3,5 тисячі гривень) і перевищує його лише з урахуванням винагороди за виконання завдань в АТО.

Разом з тим залишається *неврегульованою на законодавчому рівні проблема дострокового виходу учасників АТО на пенсію за віком.*

Так, законодавством визначено, що тимчасово, до прийняття відповідного закону, військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях, а також ті, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії, каліцтва, отриманих при захисті Батьківщини або при виконанні інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті чи виконанням інтернаціонального обов'язку, мають право на призначення дострокової пенсії за віком після досягнення чоловіками 55 років, жінками – 50 років, за наявності страхового стажу не менше 25 років для чоловіків і не менше 20 років – для жінок.

Для підтвердження права на призначення дострокової пенсії подаються документи, що засвідчують особливий статус особи:

– посвідчення учасника бойових дій;

– довідка військового комісаріату, що видається в порядку, визначеному Міністерством оборони України, і підтверджує проходження військової служби у складі діючої армії в період бойових дій (у тому числі під час виконання інтернаціонального обов'язку).

Таким чином, право дострокового виходу на пенсію за віком передбачено виключно для військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях (що підтверджується відповідними документами військових комісаріатів) або стали інвалідами внаслідок зазначених причин. Військовослужбовцям, які брали участь в АТО, військові комісаріати надають довідку про проходження військової служби, що підтверджує участь в АТО у Донецькій і Луганській областях, але *не підтверджує участь у бойових діях.*

На сьогодні вже є випадки відмови органів Пенсійного фонду у призначенні дострокових пенсій за віком військовослужбовцям, які брали участь в АТО. Ця проблема потребує відповідного законодавчого врегулювання.

Щодо забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним лікуванням. Відповідно до інформації Міністерства соціальної політики України, фінансове забезпечення програми щодо забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним лікуванням на 2015 рік передбачено в обсязі 22,4 млн гривень, що дасть змогу закупити путівки для оздоровлення 4230 осіб.

На сьогодні, за даними Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, за результатами конкурсних торгів визначено 10 закладів санаторно-курортного лікування, з якими укладено договори на закупівлю 3750 путівок для оздоровлення учасників АТО на суму 18,9 млн гривень. По лотах, що не відбулися, здійснюється повторна процедура закупівлі путівок.

Однак, як зазначає Державна служба у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, внаслідок низької поінформованості на регіональному рівні учасників бойових дій та інвалідів війни (з числа учасників АТО) щодо права на забезпечення безоплатною путівкою на санаторно-курортне лікування потреба в санаторно-курортному лікуванні напередодні літнього сезону дивним чином зменшилася з 4888 до 988 осіб, тоді як чисельність постраждалих осіб, яким встановлено статус учасника бойових дій та інваліда війни (з числа учасників АТО), поступово зростає.

У другому півріччі ситуація дещо покращилася. Чисельність учасників АТО, які перебувають на обліку, збільшилася з 988 осіб (станом на 05.06.2015) до 3814 осіб (станом на 01.09.2015), у тому числі за оперативними даними (станом на 25.09.2015) забезпечено санаторно-курортним лікуванням 624 учасники АТО. Однак це лише шоста частина з тих, хто потребує оздоровлення у поточному році.

Щодо пільг з оплати житлово-комунальних послуг та придбання палива учасникам бойових дій та членам їхніх сімей. Відповідно до законодавства учасникам бойових дій, інвалідам війни та прирівняним до них особам, учасникам війни, а також особам, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (члени сімей загиблих військовослужбовців, осіб, які добровільно забезпечували проведення АТО чи перебували у складі добровольчих формувань) визначено ряд пільг з оплати житлово-комунальних послуг та гарантії створення умов для їх життєзабезпечення. Зокрема, учасникам бойових дій надається 75-відсоткова знижка з оплати житлово-комунальних послуг, інвалідам війни та прирівняним до них особам – 100-відсоткова знижка, учасникам війни – 50-відсоткова знижка; особам, на яких поширюється дія зазначеного закону – 50-відсоткова знижка.

Разом з тим після прийняття 28 грудня 2014 року Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» № 76-VIII та ухвалення 4 червня 2015 року Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї» № 389 з 1 липня 2015 року почала діяти норма, яка

передбачає, що родини загиблих мають право на пільги лише у випадку, коли їхній середньомісячний сукупний дохід у розрахунку на одну особу за попередні півроку не перевищує 1710 грн.

Зазначена норма викликає невдоволення серед родичів загиблих, громадських організацій ветеранів, які звертаються до Верховної Ради України з проханням скасувати існуюче обмеження у наданні пільг сім'ям тих, хто загинув, захищаючи Україну.

Слід визнати, що велика кількість сімей втратили годувальника і претендуватимуть на певні соціальні пільги, відтак очевидно, що в наступні роки ситуація з соціальним забезпеченням буде складною, якщо не налагодити належний правовий та організаційний механізм.

Певні проблеми щодо отримання передбачених законодавством пільг існують і для членів сімей загиблих осіб, які добровільно забезпечували проведення АТО, загиблих осіб, які перебували у складі добровольчих формувань, та загиблих працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення АТО.

Порядок надання пільг передбачає, що для призначення пільги з оплати житлово-комунальних послуг споживачеві потрібно при зверненні до управління праці та соціального захисту за місцем проживання разом із заявою надати копії документів, що підтверджують право пільговика та членів його сім'ї на такі пільги (з пред'явленням оригіналів документів). Тобто члени сімей загиблих осіб мають надати документ про встановлення їм відповідного статусу, що підтверджує право на відповідні гарантії.

Незважаючи на те, що відповідний статус для цих осіб та гарантії, що їм надаються, передбачені в Законі України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо статусу осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України», який набрав чинності з 19 червня 2015 року, відповідний порядок надання статусу таким особам затверджений Кабінетом Міністрів України лише 23 вересня 2015 року. Таким чином, тільки з цієї дати члени сімей загиблих осіб, які добровільно забезпечували проведення АТО, загиблих осіб, які перебували у складі добровольчих формувань, чи загиблих працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення АТО, мають можливість отримати пільгу з оплати житлово-комунальних послуг.

Щодо надання учасникам АТО психологічної допомоги, забезпечення їх технічними та іншими засобами реабілітації, у тому числі протезування (ортезування). На 2015 рік для проведення заходів з психологічної реабілітації постраждалих учасників АТО передбачено майже 50 млн гривень, за рахунок яких планується надати відповідну реабілітацію 9282 особам.

За інформацією Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, у травні 2015 року створено Міжвідомчу комісію з питань організації психологічної реабілітації

постраждалих учасників АТО для визначення критеріїв відбору реабілітаційних установ, що планують надавати послуги з психологічної реабілітації постраждалим учасникам АТО. Однак лише у червні цього року розроблено тендерну документацію і в липні розпочато процедури закупівлі послуг. Таким чином кошти, передбачені на зазначену програму, досі не використані, а *заходи щодо психологічної реабілітації постраждалих учасників АТО не проводяться.*

Крім того, відповідні заходи щодо медичної, психологічної, професійної реабілітації та соціальної адаптації учасників АТО, передбачені розпорядженням Кабінету Міністрів України №359-р, на сьогодні центральними органами виконавчої влади виконуються не повною мірою.

Слід визнати, що Міністерство соціальної політики України досі не налагодило ефективної міжнародної співпраці щодо системи психологічної реабілітації учасників АТО, зокрема із залученням партнерів з Ізраїлю, які мають багаторічний досвід у вирішенні таких проблем.

Щодо забезпечення окремих категорій населення, у тому числі учасників АТО, технічними та іншими засобами реабілітації. На відповідні цілі в Державному бюджеті України на 2015 рік затверджено видатки в сумі 817,4 млн гривень.

За інформацією Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, здійснюється щотижневий моніторинг інформації щодо учасників АТО, які потребують забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, у тому числі протезування (ортезування). Розроблено маршрутний лист на кожного учасника АТО щодо його супроводу під час лікування, протезування та забезпечення іншими видами соціальної підтримки.

Станом на 18 вересня 2015 року, зазначеним моніторингом охоплено 349 поранених бійців, які потребують забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації (у тому числі протезування). Зокрема:

- 122 бійцям здійснено протезування;
- 120 бійців потребують протезування, з них 48 розпочато протезування, а 70 за станом здоров'я ще не готові до протезування (перебувають на лікуванні);
- 80 бійців потребують забезпечення іншими засобами реабілітації;
- 27 бійців потребують вирішення інших питань соціального захисту.

Водночас є поодинокі випадки, коли вітчизняна протезно-ортопедична галузь не може забезпечити протезування чи ортезування, а закордонний виріб підвищеної функціональності дозволить компенсувати обмеження життєдіяльності. У таких випадках передбачено безоплатне протезуванням та/або ортезуванням учасників АТО виробами підвищеної функціональності, технології виготовлення яких відсутні в Україні, у вигляді надання їм грошової допомоги.

Для здійснення протезування (ортезування) учасників АТО за кордоном у 2015 році Державним бюджетом України передбачено 150 млн гривень, з них, станом на 25 вересня 2015 року, профінансовано на 4096,5 тис. Гривень, або **на 2,7 відсотка**.

Так, у травні цього року одному бійцю здійснено протезування нижньої кінцівки у ФРН компанією *Otto Bock HealthCare GmbH*, у серпні трьом бійцям здійснено протезування верхніх кінцівок в Італії компанією *Corpora S.u.r.l.*, у жовтні планується протезування ще двох бійців у ФРН компанією *Otto Bock HealthCare GmbH*.

На даний час, за даними моніторингу Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, дев'ятеро бійців потребують протезування верхніх кінцівок виробами підвищеної функціональності, технології виготовлення яких відсутні в Україні. Усім бійцям рекомендовано здійснити первинне протезування в Україні. До кінця року планується здійснити протезування цих бійців.

Крім того, завдяки спільному проекту громадських організацій та фондів Канади і США "Проект підтримки протезування в Україні" здійснено безоплатне протезування п'ятьом особам, з яких троє – учасники АТО, які потребували протезування за кордоном.

Щодо придбання, будівництва, реконструкції житла для учасників АТО, а також для членів сімей загиблих. Питання забезпечення житлом понад 40 тис. військовослужбовців, які перебувають на квартирному обліку, протягом останніх років залишається найбільш гострою проблемою у Збройних Силах України, невирішеність якої створює значну соціальну напругу серед особового складу, що негативно впливає на бойову готовність військовослужбовців, особливо в умовах проведення АТО на сході України.

Міністерству оборони України на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України:

затверджено видатки Державного бюджету України **на 2015 рік** у сумі **1 млрд 140,5 млн гривень**;

виділено коштів з державного бюджету **за 9 місяців 2015 року** в сумі **494,2 млн гривень (43 відсотки суми затверджених видатків)**;

взято зобов'язань у Державному казначействі на суму **142,2 млн гривень (12,5 відсотка суми затверджених видатків)**.

Станом на 22 вересня 2015 року, на квартирному обліку в Збройних Силах України обліковується **151 сім'я** військовослужбовців, які загинули під час проведення АТО.

На даний час **забезпечено 57 сімей загиблих** під час проведення АТО військовослужбовців (**38 відсотків потреби**).

За інформацією Міністерства оборони України, забезпечення наступних **78 сімей загиблих** військовослужбовців, які брали участь в АТО, має відбутися за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в АТО, а також для інвалідів I-II групи з числа військовослужбовців, які брали участь в АТО, та потребують поліпшення житлових умов. Міністерством оборони України

направлено листи Міністерству соціальної політики України, обласним, Київській міській державним адміністраціям з відповідними списками для подальшого вирішення житлового питання.

Що стосується забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в АТО та/або у забезпеченні проведення АТО і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, то на сьогодні у ГоловКЕУ Міноборони формуються списки військовослужбовців, які отримали тяжкі поранення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, які будуть направлені до Міністерства соціальної політики України, обласних, Київської міської державних адміністрацій з метою забезпечення житлом таких осіб за рахунок коштів державного бюджету.

На даний час у зазначених списках вже обліковується **114** військовослужбовців, з них на квартирному обліку в Збройних Силах України – **8** військовослужбовців.

Отже, станом на 1 жовтня цього року, центральними та місцевими органами виконавчої влади тільки формуються списки осіб для забезпечення житлом, і виділення житла військовослужбовцям, які отримали тяжкі поранення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, поки не відбувається.

Разом з тим проведений Рахунковою палатою аудит з питань ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міноборони на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України, засвідчив наявність серйозних недоліків у системі використання бюджетних коштів. Так, встановлено факти діяльності, що містили ознаки корупції: придбання не готового до експлуатації житла, підробка договорів, підписання фіктивних актів про отримання житла, незабезпечення своєчасного розподілу житла для безквартирних військовослужбовців. У результаті державному бюджету завдано збитків, а безквартирні військовослужбовці не отримали оплачені за рахунок бюджетних коштів квартири, оскільки вони не готові до експлуатації.

Рахункова палата звертає увагу на те, що замість забезпечення належного внутрішнього (управлінського) контролю за процесом розв'язання житлової проблеми, вирішення кадрових питань, призначення ефективного менеджера на посаду керівника Департаменту капітального будівництва, вже після закінчення аудиту (28.04.2015) у Міністерстві підписано директиву про ліквідацію Департаменту капітального будівництва з передачею його функцій до ГоловКЕУ. Це створює не тільки ризики неефективного використання у 2015 році понад 1 млрд гривень бюджетних коштів, передбачених Міністерству оборони України на будівництво і придбання житла для військовослужбовців Збройних Сил України, а й ризик втрати документів, оскільки необхідно вносити зміни до нормативних документів та витратити час на передачу документації.

Однією з найпоширеніших є також проблема отримання інформації про вільні земельні ділянки державної та комунальної власності і виділення земельних ділянок під індивідуальне житлове будівництво та під садівництво для учасників АТО та членів сімей загиблих. Як правило, відбувається зволікання з прийняттям відповідних рішень, приховування вільних земель для забудовників тощо. *Уряд спільно з органами місцевого самоврядування мають знайти найефективніші шляхи щодо належного інформування та забезпечення земельними ділянками учасників АТО і членів сімей загиблих.*

За результатами обговорення та дискусії на засіданні «круглого столу» його учасники вважають за необхідне **рекомендувати**:

1. Визнати роботу Міністерства соціальної політики України, відповідального за формування та реалізацію державної політики щодо соціального захисту ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, зокрема забезпечення їх психологічної реабілітації, санаторно-курортного лікування, технічними та іншими засобами реабілітації, житлом, незадовільною.

2. Верховній Раді України прискорити розгляд:

проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо першочергового безоплатного забезпечення санаторно-курортним лікуванням інвалідів війни, які брали участь в антитерористичній операції (реєстр. № 2215);

проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення встановлених законом гарантій працівникам, призваним на військову службу (реєстр. № 2035а);

проекту Закону України про внесення змін до статті 119 Кодексу законів про працю України щодо працівників приватних осіб – підприємців, призваних на військову службу (реєстр. № 2317а);

проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження грошового та інших видів забезпечення за особами, які забезпечували безпеку під час проведення антитерористичної операції та були захоплені в полон або заручниками, або визнані в установленому законом порядку безвісно відсутніми (реєстр. № 2548);

проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту добровольців, виплати одноразової грошової допомоги у разі їх загибелі (смерті) та інших питань (реєстр. № 2569);

проекту Закону України про внесення зміни до статті 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо посилення соціального захисту членів сімей загиблих (реєстр. № 3150);

проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо гарантій соціального захисту деяких категорій осіб із числа учасників антитерористичної операції (реєстр. № 3206);

проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо пенсійного забезпечення військовослужбовців з числа учасників антитерористичної операції та членів їх сімей (реєстр. № 3252).

3. Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення розробити та подати на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо зарахування періоду військової служби застрахованих осіб, призваних за призовом під час мобілізації, на особливий період, до страхового стажу та збереження всіх видів страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

4. Кабінету Міністрів України:

4.1. Забезпечити контроль за виконанням бюджетних програм щодо гарантій учасникам АТО, відповідальним виконавцем яких відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» є Міністерство соціальної політики України.

4.2. Підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до статті 25 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо створення умов для бронювання роботодавцями працівників, які є важливими для збереження діяльності підприємств, установ, організацій всіх форм власності та фізичних осіб – підприємців.

4.3. Забезпечити виконання центральними органами виконавчої влади Плану заходів щодо медичної, психологічної, професійної реабілітації та соціальної адаптації учасників АТО, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України №359-р.

4.4. Переглянути постанови Кабінету Міністрів України від 29 листопада 1999 року № 2166 «Деякі питання забезпечення житлом військовослужбовців та інших громадян» та від 29 лютого 2012 року № 193 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання державної підтримки для будівництва (придбання) доступного житла», положення яких застаріли і не вирішують нагальних проблем забезпечення житлом військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, інвалідів війни, учасників війни, осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Зокрема, визначити в додатку до порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 193, граничну вартість 1 кв. метра загальної площі житла, яке закупається на вторинному ринку в населених пунктах, де не відбувається будівництво житлових об'єктів більше ніж один рік, на рівні ринкової вартості 1 кв. метра житла на вторинному ринку у відповідному населеному пункті.

4.5. Внести зміни до Порядку виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2015 року № 105, передбачивши, що компенсація роботодавцю витрат на виплату середнього заробітку мобілізованим працівникам здійснюється до дня фактичної демобілізації.

4.6. Розглянути можливість здійснення, починаючи з 18 березня 2014 року, виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу на підставі Указу Президента України від 17 березня 2014 року № 303 «Про часткову мобілізацію», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про часткову мобілізацію».

4.7. Передбачити у проекті Державного бюджету України на 2016 рік кошти для забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в АТО, та сімей загиблих учасників АТО.

4.8. Вишукати додаткові джерела фінансового забезпечення житлом військовослужбовців, які брали участь в АТО.

4.9. Визначити порядок та умови надання у 2016 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) для внутрішньо переміщених осіб, які на добровільних засадах захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в АТО, а також членам сімей загиблих із числа таких осіб.

4.10. Внести до нормативних актів зміни щодо спрощення процедури встановлення інвалідності особам, які брали участь в АТО, а також скорочення термінів встановлення групи інвалідності та підвищення групи інвалідності зазначеним особам без призначення строку повторного огляду у разі отримання поранення (контузії, травми або каліцтва) під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до таких анатомічних дефектів, як кукса верхньої кінцівки на рівні променево-зап'ясткового суглобу та вище; кукса стегна чи гомілки; кукса стопи, та в деяких інших випадках.

4.11. За результатами аудиту Рахункової палати «Про результати аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, передбачених Міністерству оборони України на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України, та стану реалізації рекомендацій, наданих Колегією Рахункової палати», проведеного у 2015 році, провести службові розслідування щодо діяльності Міністерства оборони України та притягти до відповідальності посадових осіб, дії чи бездіяльність яких призвели до грубих порушень бюджетного законодавства.

4.12. Прискорити прийняття розпорядження Кабінету Міністрів України про повернення до сфери управління Міністерства оборони України відчужених у 2003 році цілісних майнових комплексів військових санаторіїв, зокрема Моршинського, Одеського та санаторію «Шкло», а також розглянути можливість підпорядкування Залізничної відділкової лікарні станції Херсон

Міністерству оборони України з метою забезпечення належних умов для лікування, реабілітації та оздоровлення військовослужбовців, працівників правоохоронних органів України, які брали безпосередню участь в АТО, захищаючи незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, та інших учасників бойових дій.

5. Кабінету Міністрів України, обласним та Київській міській державним адміністраціям невідкладно забезпечити виконання Указу Президента України від 18 березня 2015 року № 150/2015 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції».

6. Міністерству соціальної політики України:

6.1. Неухильно дотримуватися термінів підготовки проектів нормативно-правових актів на виконання положень законів щодо трудових гарантій учасників АТО та соціального захисту цієї категорії громадян і членів їхніх сімей.

6.2. Забезпечити належне формування та реалізацію державної політики щодо соціального захисту ветеранів війни та учасників АТО, зокрема забезпечення їх психологічної реабілітації, санаторно-курортного лікування, технічними та іншими засобами реабілітації, житлом.

6.3. Вжити належних заходів щодо ефективного використання коштів, передбачених у Державному бюджеті України на 2015 рік як головному розпоряднику, на забезпечення гарантій учасників АТО.

6.4. Розробити проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування суми пенсії, що перевищує три прожиткові мінімуми для працездатних осіб, призначеної учаснику бойових дій, який брав безпосередню участь в АТО.

6.5. Прискорити внесення на розгляд Кабінету Міністрів України законопроекту про внесення змін до статті 119 Кодексу законів про працю України щодо збереження за працівниками, призваними на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, місця роботи, посади і виплати середнього заробітку на працівників, які працюють у фермерських господарствах, сільськогосподарських виробничих кооперативах.

6.6. Запровадити при здійсненні контролю за додержанням законодавства про працю проведення перевірки щодо дотримання роботодавцем гарантій працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

6.7. Забезпечити збір інформації про кількість осіб з числа учасників АТО, яким встановлено статус інваліда війни, учасника війни або члена сім'ї загиблого учасника АТО.

6.8. Налагодити ефективну міжнародну співпрацю у створенні системи психологічної реабілітації учасників АТО, зокрема із залученням фахівців з Ізраїлю.

7. Міністерству соціальної політики України спільно з Міністерством оборони України розробити законопроекти:

щодо гарантій соціального захисту осіб, які добровільно захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, та членів їхніх сімей;

щодо гарантій соціального захисту резервістів, які здійснювали захист територіальної цілісності України від посягань держави-агресора та були захоплені в полон або стали заручниками, або визнані в установленому законом порядку безвісно відсутніми, та членів сімей таких осіб.

8. Міністерству охорони здоров'я України провести акредитацію Залізничної відділкової лікарні станції Херсон з метою присвоєння відповідної категорії зазначеному закладу охорони здоров'я та забезпечити надання на його базі медичної, психологічної і профілактичної допомоги учасникам АТО з подальшою передачею цього закладу в підпорядкування Міністерству оборони України.

9. Державній службі з питань геодезії, картографії та кадастру, обласним, Київській міській державним адміністраціям за участю органів місцевого самоврядування невідкладно:

розмістити на своїх офіційних веб-сайтах інформацію про місце розташування та площу земельних ділянок, які можуть бути відведені учасникам АТО та сім'ям загиблих учасників АТО;

забезпечити розгляд у першочерговому порядку звернень учасників АТО та сімей загиблих учасників АТО і виділення їм земельних ділянок.

10. Направити рекомендації «круглого столу» Президенту України до відома та Кабінету Міністрів України, Міністерству оборони України, Міністерству соціальної політики України, Міністерству охорони здоров'я України, Державній службі у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, Державній службі з питань геодезії, картографії та кадастру, обласним, Київській міській державним адміністраціям для врахування в роботі.

11. Кабінету Міністрів України, Міністерству соціальної політики України, Міністерству оборони України, Міністерству охорони здоров'я України, Державній службі у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, Державній службі з питань геодезії, картографії та кадастру, обласним, Київській міській державним адміністраціям поінформувати Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення про стан виконання зазначених рекомендацій до 20 грудня 2015 року.

**Перелік основних законодавчих актів щодо
трудових гарантій учасників антитерористичної операції
та соціального захисту цієї категорії громадян
і членів їх сімей**

Закони України:

1. Кодекс законів про працю України (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375).
2. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні від 21.03.1991 № 875-ХІІ.
3. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей від 20.12.1991 № 2011-ХІІ.
4. Про Службу безпеки України від 25.03.1992 № 2229-ХІІ.
5. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб від 09.04.1992 № 2262-ХІІ.
6. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту від 22.10.1993 № 3551-ХІІ.
7. Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист від 24.03.1998 № 203/98-ВР.
8. Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни від 16.03.2004 № 1603-ІV.

Постанови Кабінету Міністрів України:

1. Про затвердження Порядку проведення безоплатного поховання померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій і інвалідів війни від 28.10.2004 № 1445.
2. Про затвердження Порядку та умов призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми або каліцтва) чи інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, та інвалідності звільнених з військової служби (зборів) осіб від 28.05.2008 № 499.
3. Про затвердження Порядку проведення безоплатного капітального ремонту власних житлових будинків і квартир осіб, що мають право на таку пільгу, а також першочерговий поточний ремонт житлових будинків і квартир осіб, які мають на це право від 20.05.2009 № 565.
4. Про встановлення щомісячної державної адресної допомоги до пенсії інвалідам війни та учасникам бойових дій від 28.07.2010 № 656.

5. Про утворення Консультативної ради з питань поліпшення соціального захисту ветеранів війни від 26.10.2011 № 1078.

6. Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів від 05.04.2012 № 321.

7. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення житлом інвалідів війни від 23.05.2012 № 503.

8. Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування від 06.08.2014 № 409.

9. Про затвердження Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення від 20.08.2014 № 413.

10. Деякі питання протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, окремих категорій громадян, які брали участь в антитерористичній операції та/або забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок від 01.10.2014 № 518.

11. Про затвердження Порядку виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період від 04.03.2015 № 105.

12. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції (крім військовослужбовців, звільнених у запас або відставку) від 31.03.2015 № 179.

13. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням від 31.03.2015 № 200.

14. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо психологічної реабілітації постраждалих учасників антитерористичної операції від 31.03.2015 № 221.

15. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати матеріальної допомоги військовослужбовцям, звільненим з військової строкової служби від 08.04.2015 № 185.

16. Деякі питання діяльності Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції від 15.06.2015 № 395.

17. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок від 17.06.2015 № 407.

18. Про затвердження Порядку надання статусу інваліда війни особам, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення від 08.09.2015 № 685.

19. Питання надання статусу учасника війни деяким особам від 23.09.2015 № 739.

20. Про затвердження Порядку надання статусу особи, на яку поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», деяким категоріям осіб » від 23.09.2015 № 740.

21. Про затвердження Порядку виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період від 04.03.2015 № 105 тощо.

Додаток 2

**Інформація про використання бюджетних коштів за бюджетними програмами
Міністерства соціальної політики України на 2015 рік
(станом на 21.09.2015)**

КПКВК	Найменування програми	Стан затвердження порядків використання коштів	Затверджено в Державному бюджеті України на 2015 р. із змінами (тис. грн.)	Фактичне використання коштів станом на 1 липня 2015 р. (тис. грн.)	Фактичне використання коштів станом на 1 жовтня 2015 р. (оперативні дані) (тис. грн.) (у відсот. до плану)	Кількість осіб, яких планується охопити програмою (чол.)	Кількість осіб, які охоплені програмою (чол.) (у відсот. до плану)
1	2	3	4	5	6	7	8
2501350	Компенсація підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період	Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2015 року № 105 „Про затвердження Порядку виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період”	1 790 000,0	378 506,6	828 077,2 21,1 %	47 339 (середньо місячна кількість)	46 376 (середньо місячна кількість) 98%

2501570	Виплати матеріальної допомоги військовослужбовцям, звільненим з військової строкової служби	Постанова Кабінету Міністрів України від 08 квітня 2014 року № 185 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати матеріальної допомоги військовослужбовцям, звільненим з військової строкової служби”	36 900,0	5 445,5	11 349,9 30,7%	15 468	9 419 61%
2505080	Здійснення заходів щодо надання соціальної та психологічної допомоги центрами соціально-психологічної реабілітації населення	Постанова Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 149 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо надання соціальної та психологічної допомоги центрами соціально-психологічної реабілітації населення”	5 619,1	2 462,4	3 751,5 66,8%	93 897	53 630 57,1%
2505140	Забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції операції та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 407 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості	63 949,0	0,0	3 233,0 5%	140	7 5,9%

		нижніх кінцівок”					
2505150	Заходи з психологічної реабілітації постраждалих учасників антитерористичної операції	Постанова Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 200 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням”	49 997,2	0,0	0,0 0%	9 282	- 0%
2505160	Забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням	Постанова Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 200 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням”	22 453,8	0,0	5 882,1 26,2%	4 230	486 11.5%

2505170	Заходи з соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції (крім військовослужбовців, звільнених у запас або у відставку)	Постанова Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 200 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням”	27 549,0	0,0	92,0 0,33%	4 557	9 0,02%
---------	--	--	----------	-----	----------------------	-------	-------------------

Стан надання статусу учасника бойових дій особам, які брали участь у проведенні антитерористичної операції*
(станом на 29.09.2015)

№ з/п	Категорія	Міжвідомча комісія				Надано статус УБД відомчими комісіями (за поданими в Службу документами)	Надано статус УБД, ВСЬОГО	Позбавлено статусу
		Внесено на розгляд справ	Рішення					
			Надано статус УБД	Направлено на доопрацювання	Відмовлено			
I	Військовослужбовці, особи рядового та начальницького складу, працівники відомств, що мають у своєму підпорядкуванні військові формування залучені до АТО:	22 620	22 399	114	5	71 766	94 165	3
1	Міністерство оборони (всього)	11 844	11 752	90	1	34 985	46 737	0
	в тому числі:							
	Збройні Сили України	11 497	11 405	90	1	34 550	45 955	0
	в/ч А 0515	347	347	0	0	435	782	0
2	Міністерство внутрішніх справ	2 818	2 812	6	1	15 713	18 525	1
3	Національна гвардія	2 225	2 220	3	0	11 903	14 123	0
4	Служба безпеки	1 007	1 005	2	0	2 674	3 679	2
5	Служба зовнішньої розвідки	9	9	0	0	10	19	0
6	Адміністрація Держприкордонслужби	3 356	3 345	9	1	5 935	9 280	0
7	Адміністрація Держспецтрансслужби	448	448	0	0	228	676	0
8	Управління державної охорони	419	418	0	0	0	418	0
9	Адміністрація Держспецзв'язку	215	213	2	0	91	304	0
10	Державна служба надзвичайних ситуацій	279	177	2	2	208	385	0
11	Державна пенітенціарна служба	0	0	0	0	0	0	0
12	Генеральна прокуратура України	0	0	0	0	19	19	0
II	Працівники підприємств, установ та організацій	358	198	134	26	0	198	3
	ВСЬОГО	22 978	22 597	248	31	71 766	94 363	6

* - за даними Міністерства соціальної політики України